

PLANIFICAREA ACTIVITĂȚII ȘTIINȚIFICE PE ANUL 2022

INSTITUTUL DE ANTROPOLOGIE „FRANCISC RAINER”
COMPARTIMENTUL DE PALEOANTROPOLOGIE

Coordonator: Dr. Andrei Soficaru, cercetător științific gradul I

Colectivul de cercetare:

1. Dr. Mihai Constantinescu, cercetător științific principal, gradul II;
2. Dr. Mihaela M. Culea, cercetător științific principal, gradul III;
3. Costin Șendroi, asistent de cercetare;
4. Marina Tătulea, asistent de cercetare.

Programul 1: „*Structura antropologică a populațiilor istorice și preistorice de pe teritoriul României*” –*antropologie istorică și culturală* / **Proiectul 3:** „*Adaptare și migrație în studiul populațiilor preistorice și istorice de pe teritoriul României*”

Colaboratori interni: Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București; Institutul de Speologie „Emil Racoviță”, București; Muzeul Județean Buzău; Muzeul de Istorie Națională și Arheologie, Constanța; Muzeul Olteniei, Craiova; Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova; Institutul de Cercetări Eco-Muzeale, Tulcea; Muzeul Național de Istorie Naturală din Budapesta, Ungaria; Departamentul de Istorie, Arheologie și Muzeologie, Facultatea de Istorie și Filologie, Universitatea „1 decembrie 1918”, Alba Iulia; Muzeul Unirii, Alba Iulia; Muzeul Banatului, Timișoara;

Colaboratori externi: Utica College, New York, S.U.A.; Nijmegen Institute for Infection, Inflammation&Immunity, Radboud University Nijmegen, Holland; Department of Anthropology, The Ohio State University, Ohio, S.U.A.; Department of Archaeology, University of Southampton, Mare Britanie; Department of Classics, The University of Texas at Austin; Department of Anthropology, Pennsylvania State University; Departemnt of [Archaeo- and Palaeogenetics](#), Eberhard Karls, Universität Tübingen; Institute of Prehistoric Archaeology, FreieUniversität Berlin.

Obiectivele proiectului:

- Efectuarea de studii antropologice asupra osemintelor umane descoperite în urma săpăturilor arheologice din România, la care se adaugă studierea izotopilor stabili pentru migrație/mobilitate (stronțiu și oxigen) și pentru dietă (azot și carbon).
- În momentul actual studiul principal este îndreptat asupra osemintelor umane Cârlomanești (jud. Buzău), Slava Rusă (jud. Tulcea), Grădiștea (jud. Brăila), Târgșor (jud. Prahova), Piatra Craivii (jud. Alba), Pantelimon (jud. Constanța), Histria (jud. Constanța), Mangalia (jud. Constanța).
- Pentru fiecare sit în parte se va calcula profilul demografic, se va identifica patologia dentară și cea postcraniană, se vor înregistra datele privind traumele și

cele ale stresului funcțional, se vor calcula staturile pentru adulți și copii, se vor interpreta datele metrice;

- Finalizarea digitalizării datelor disponibile despre colecția Rainer; finalizarea digitalizării arhivei Compartimentului de Paleoantropologie.
- În funcție de noile descoperiri (ce au loc anual) și de solicitările diferitelor instituții cu care colaborăm obiectivele proiectului se pot modifica.
- Participarea la proiectul CA19141 –*IntegratingNeandertalLegacy: FromPasttoPresent* (<https://www.cost.eu/actions/CA19141/#tabs|Name:overview>), ce urmărește dezvoltarea legăturilor între cercetătorii europeni care studiază Omul de Neanderthal.
- Inventarierea scheletelor umane (în funcție de cutia în care e fiecare depozitat) pentru o mai bună folosire a spațiului avut la dispoziție și pentru a cunoaște exact numărul lor, dar și statutul lor (analizate sau nu).

Scopul proiectului:

- Este de a studia adaptare la mediu sau la alți factori de stres apopulațiilor din trecut și corelarea acestora cu datele istorice, ecologice sau economice;
- Studiul migrațiilor ce au avut loc la începutul neoliticului și al epocii bronzului, dar și a altor din perioada epocii fierului, dar mai ales a perioadei (numită a "migrațiilor") de la sfârșitul sec. IV p. Chr. și până în sec. XIII p. Chr.;
- Adaptarea la mediu în urma unei migrații poate arăta prin ce transformări trece o populație, având în vedere schimbarea dietei, expunerea la factori de risc naturali sau culturali și cum supraviețuiește populația în cauză în condiții total diferite sau poate asemănătoare;
- Analiza genetică molecularăcomparativă a populațiilor antice, medievale și contemporane pe baza ADN mitocondrial (siturile arheologice de la Brăilița, Platonești, Slava Rusă, Pantelimon, Mangalia, Jurilovca);
- Construirea unei baze de date bibliografice care să conțină titluri de cărți și articole de antropologie biologică (paleoantropologie, osteologie umană, paleopatologie, paleodemografie, bioarheologie);
- Elaborare și publicarea de articole în reviste cu factor de impact și cărți la edituri recunoscute pe plan național și internațional.

Stadiul actual al cunoștințelor în domeniu:

Având în vedere că studiile de osteologie umană din ultimii 10 ani asupra loturilor de la București-Piața Universității, Câmpina, Cârlovașeni-La Arman, Enisala, Jurilovca, Hăpria, Histria, Mangalia, Poiana, Sibiu-PiațaHuet, Slava Rusă și Valul lui Traian (dar și multe altele dar cu mai puțini indivizi ca număr) au arătat că starea de sănătate a populațiilor din vechime variază în funcție de mediu în care au trăit, de dietă, de muncile efectuate și condițiile socio-economice ale perioadelor respective. Pentru fiecare populație s-a putut stabili un profil osteobiografic (date demografice și de patologie) care a fost corelat cu informațiile furnizate de arheologi sau istorici.

Toate acestea vor putea fi interpretate pe perioada de desfășurare a proiectului din perspectiva adaptării la mediu și a migrațiilor. Având în vedere că loturile cuprind populații din diverse epoci, dar și diferite ca mod de viață (sedentare sau nomade),

se pot efectua cercetări comparative între acestea ori cu loturi deja publicate ori cu cele care vor fi studiate.

Stadiul experimental actual:

Modul de lucru a fost pus la punct prin stabilirea unor pași ce trebuie urmați la orice analiză: spălarea și uscarea osemintelor, ambalarea, analiza antropologică, depozitare în spațiile proprii. Pentru analiza antropologică s-a stabilit un model standard ce include determinarea sexului, estimarea vârstei, înregistrarea patologiei dentare și a celei postcraniene, înregistrarea urmelor de activități fizice și a traumelor suferite; toate acestea fiind însoțite de fotografii.

Rezultate scontate:

- Modele osteobiografice pentru fiecare lot și epocă;
- Baze de date ce cuprind măsurători, indici, staturi sau titluri de studii științifice;
- Extragerea de ADN.

Modul de valorificare a rezultatelor:

- lucrări în reviste cu factor de impact din străinătate;
- participarea la conferințe și congrese naționale și internaționale;
- contracte de colaborare sau de cercetare.

Durata: 2018-2022

Bibliografie: conform Raportului general

CENTRUL DE CERCETĂRI ANTROPOLOGICE „OLGA NECRASOV”, IAȘI

Program 1: Structura antropologică a populațiilor istorice și preistorice de pe teritoriul României. Paleoantropologie / Proiect 1: Cercetări bioarheologice privind populațiile umane vechi din spațiul istoric românesc (neolitic – perioada modernă)

Coordonator: Dr. Angela Simalcsik

Colectivul de cercetare:

1. Dr. habil. Luminița Bejenaru, cercetător științific gradul II (1/2 normă);
2. Dr. Angela Simalcsik, cercetător științific gradul III;
3. Dr. Vasilica Monica Groza, cercetător științific gradul III;
4. Dr. Robert Daniel Simalcsik, cercetător științific gradul III;
5. Drd. Ozana-Maria Petraru, asistent de cercetare;
6. Dr. Mariana Popovici, cercetător științific;
7. Elena Plugariu, referent de specialitate.

- **Colaboratori interni:** Dr. Asăndulesei Andrei (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Institutul de Cercetări Interdisciplinare); Dr. Bacumenco-Pîrnău

Ludmila (Institutul de Arheologie, ARFI); Dr. Bilavschi George (Institutul de Arheologie, ARFI); Dr. Boghian Dumitru (Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava); Dr. Enea Sergiu (Liceul Teoretic „Ion Neculce” Târgu Frumos); Dr. Frînculeasa Alin (Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova); Dr. Garvăn Daniel (Muzeul Județean Buzău); Dr. Grumeza Lavinia (Institutul de Arheologie, ARFI); Dr. Hânceanu George Dan (Complexul Muzeal Național Neamț, Muzeul de Istorie Roman); Dr. Kogălniceanu Raluca (Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” București); Dr. Mihăilescu-Bîrliba Virgil (Institutul de Arheologie, ARFI); Dr. Stanc Simina (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Biologie); Dr. Mihaela Danu (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Biologie); Dr. Tencariu Felix-Adrian (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Institutul de Cercetări Interdisciplinare); Dr. Vornicu-Ternea Andreea, Universitatea Christian-Albrecht din Kiel.

- **Colaboratori externi:** Dr. Băț Mihail (Universitatea de Stat din Republica Moldova); Dr. Ciobanu Ion (Rezervația Cultural-Naturală „Orheiul Vechi”, Republica Moldova); Dr. Musteață Sergiu (Asociației Naționale a Tinerilor Istorici din Moldova, Republica Moldova); Dr. Vornicu-Ternea Andreea (Universitatea Christian-Albrecht din Kiel, Germania); Dr. Pinhasi Ron (UCD Earth Institute and School of Archaeology, University College Dublin, Ireland); Dr. Richards Martin B. (Department of Biological and Geographical Sciences, School of Applied Sciences, University of Huddersfield, Marea Britanie); Dr. Vornic Vlad (Agenția Națională Arheologică din Republica Moldova); Dr. Aurel Zanolci (Universitatea de Stat din Republica Moldova).

Scopul proiectului:

Stabilirea profilului paleoantropologic, paleodemografic, paleopatologic și paleoeconomic la populațiile vechi, pe baza descoperirilor provenite din situri arheologice din spațiul istoric românesc, datate din neolitic până în epoca modernă; abordarea sincronă și diacronică a datelor. Reconstituirea relațiilor dintre om și lumea animală din perspectivă economică, culturală și culturală. Evaluarea prin noi metode, de paleohistologie și morfometrie geometrică, a unor biomarkeri și bioindicatori de paleopatologie, tafonomie, paleodietă, tendințe evolutive, etc.

Obiective și activități:

Obiectivul 1. Dezvoltarea cunoașterii în domeniul paleoantropologiei, prin analiza și reevaluarea colecțiilor osteologice umane provenite din descoperiri vechi și recente atribuite perioadelor preistorice, protoistorice, istorice și moderne.

Activități: inventarierea și trierea materialului osteologic; estimarea vârstei biologice și determinarea sexului; analiza biometrică, morfoscopică și tipologică; stabilirea profilului socio-demografic; analiza paleopatologică; analiza tafonomică; corelarea datelor cu cele înregistrate pentru alte serii scheletice sincrone.

Obiectivul 2. Dezvoltarea cunoașterii relațiilor dintre om și lumea animală, prin analiza arheozoologică a unor eșantioane provenite din situri preistorice, protoistorice și istorice.

Activități: identificarea resurselor animale; evaluarea importanței lor în cadrul economiei comunităților studiate; estimarea strategiilor de exploatare a resurselor

animale în cadrul așezărilor, utilizând profilurile de vârstă la sacrificarea animalelor, raportul între sexe, reprezentarea părților corporale și caracteristicile tehnicilor de măcelărie; estimarea unor caracteristici adaptative în strategia de subzistență; corelarea și integrarea rezultatelor cu alte date privind relațiile omului cu lumea animală în comunitățile studiate. Astfel, se vor evalua resursele alimentare de natură animală în cadrul economiilor locale, se vor estima strategii de exploatare ale lor, se vor corela și integra rezultate arheozoologice cu alte date privind relațiile omului cu lumea animală în comunitățile studiate.

Obiectivul 3. Dezvoltarea cunoașterii în domeniul paleoantropologiei, prin studiul morfometric al unor elemente scheletice, al macro- și microuzurii dentare și prin studiul paleohistologic și tafonomic al resturilor umane vechi.

Activități: investigarea probelor prin intermediul stereomicroscopiei/microscopiei electronice cu baleiaj (SEM); analiza imagistică a microgرافیilor și interpretarea statistică a datelor; studiul paleohistologic și/sau tafonomic al unor resturi umane; identificarea și analiza unor modificări ale țesutului osos asociate cu anumite tipuri de alimentație; studiul paleohistologic al unor patologii osoase și dentare.

Obiectivul 4. Dezvoltarea cunoașterii în domeniul paleoantropologiei, prin identificarea variabilității fenotipice la nivelul dentiției și al unor elemente osoase prin folosirea tehnicilor de morfometrie geometrică.

Activități: preluare imagini și date 2D; analiză morfo-geometrică; modularitate și alometrie; studiul formei craniene și al formei dinților umani; interpretarea rezultatelor în context arheologic și antropologic.

Obiectivul 5. Gestionarea colecției paleoantropologice aflate în custodia centrului.

Activități: inventarierea, reetichetarea, reîmpachetarea și ordonarea eșantioanelor scheletice, întocmirea unei baze de date (Excel) care să conțină maximum de informații arheologice și antropologice.

Obiectivul 6. Asigurarea prestigiului științific național și internațional al centrului.

Activități: valorificarea rezultatelor prin comunicări la manifestări științifice naționale și internaționale și publicații în reviste de specialitate din țară și străinătate; organizarea la standarde ridicate a manifestării științifice proprii; participarea la proiecte de cercetare/acorduri de colaborare naționale și/sau internaționale.

Stadiul actual al cunoașterii în domeniu:

Cercetările arheologice desfășurate în ultimele decenii au scos la lumină numeroase schelete umane provenite din situri preistorice, protoistorice și istorice. Reanaliza colecțiilor păstrate în depozitele osteologice, dar și studiul osemintelor descoperite relativ recent pot aduce noi date despre profilul biologic (Martin 1914; Ubelaker 1978; Buikstra, Ubelaker 1994; Schaefer et alii 2009; Bookstein et alii 2004; Lee et alii 2014), demografic (Hoppa, Vaupel 2002), ritul și ritualul funerar, starea de sănătate, alimentația, ocupațiile sau obiceiurile cotidiene (Larsen 1997; Ortner 2003; Mann, Hunt 2005) ale membrilor comunităților umane dispărute, toate variind în funcție de condițiile mediului extern – fizic, economic și cultural.

Un număr semnificativ de resturi faunistice au fost descoperite în ultimii ani, în diferite tipuri de situri arheologice preistorice, protoistorice și istorice, reflectând în principal utilizarea animalelor în alimentație și în diferite ritualuri (Stanc,

Bejenaru 2004; Bejenaru, 2009; Bejenaru et alii 2018; Bacumenco-Pîrnău, Bejenaru, 2018; Stanc et al., 2020).

Cercetările paleohistologice vizează identificarea fragmentelor osoase umane prin metoda histomorfometriei, determinarea vârstei la deces prin histometria osteoanelor, precum și prin analiza striurilor de la nivelul cementului sau a striurilor lui Retzius de la nivelul smalțului (Assis et alii 2016). Descoperirea resturilor umane păstrate în contexte arheologice facilitează aplicarea investigațiilor histologice cu scopul elucidării proceselor și condițiilor care au condus la conservarea țesuturilor – histotafonomia. Analiza unor boli din trecut presupune identificarea modificărilor morfostructurale ale trabeculelor și lamelelor osoase (Crowder, Stout 2011). Studiile de paleodietă sunt posibile prin identificarea osteoanelor de tip II (revers), a osteoanelor fluorescente ca rezultat al bioacumulării tetraciclinei și prin abordarea uzurii dentare (macro- și microuzură dentară) (Fiorenza et alii 2011; Capasso et alii 2017).

Tehnicile de morfometrie geometrică sunt folosite la scară largă pentru a studia variabilitatea formei, corelată cu procesele evolutive și biologice (Adams et alii 2004, Slice 2007). În domeniul antropologiei, tehnicile de morfometrie geometrică au o mare aplicabilitate în tematici de integrare morfologică, modularitate, analize comparative filogenetice, studii de asimetrie, variabilitate intra- și interpopulațională, paleodietă, biomecanică, migrații și evoluție umană (Gómez-Robles et alii 2007, 2008, 2011, 2015; Martín-Torres et alii 2007). Prin această abordare, grilele de deformare sunt folosite pentru a capta diferențele și modificările formei morfologice. Avantaje: vizualizarea intuitivă a diferențelor de formă, cuantificarea caracteristicilor dificil de captat cu abordări convenționale.

Rezultate preconizate:

Studiile întreprinse pe resturile scheletice umane descoperite recent în situri preistorice, protoistorice, istorice și moderne, dar și cele realizate pe oseminte păstrate în colecții vor contribui la întregirea cunoștințelor privind comunitățile care au viețuit în spațiul istoric românesc. O comparație cu alte serii scheletice sincrone ne va ajuta să conturăm ipoteze privind particularitățile acestor comunități, dar și similitudinile în ceea ce privește structura antropologică a comunităților dispărute, ritul/ritualul funerar, etc.

Prin analiza resturilor faunistice descoperite în diferite tipuri de situri arheologice se vor cunoaște resursele animale utilizate în economia, cu precădere alimentară, a respectivelor comunități. De asemenea, vor fi evaluate relațiile omului cu lumea animală în diferite contexte culturale, va fi evidențiată diversitatea consumatorilor în funcție de factorul cultural, etnic și geografic. Rezultatele vor fi integrate în reconstituirea plurivalentă a modului de trai pentru civilizațiile investigate din punct de vedere bioarheologic.

Prin analiza morfometrică și paleohistologică la nivelul unor serii scheletice umane descoperite în situri arheologice din spațiul istoric românesc se va contribui la cunoașterea variabilității fenotipice a populațiilor umane, se vor completa informațiile privind tipurile de alimentație și se vor evidenția modificări microstructurale în cazul unor patologii. Rezultatele vor fi integrate în reconstituirea plurivalentă a modului de trai pentru civilizațiile vechi.

Modul de valorificare și diseminare a rezultatelor cercetărilor:

Rezultatele obținute vor fi prezentate sub formă de comunicări și/sau postere la manifestări științifice naționale și internaționale; articolele științifice vor fi publicate în reviste de specialitate din țară și străinătate.

Durata: 12 luni (cu posibilitate de prelungire)

Bibliografie: conform Raportului general

INSTITUTUL DE ANTROPOLOGIE „FRANCISC RAINER”
COMPARTIMENTUL DE ANTROPOLOGIE BIO-MEDICALĂ

Coordonator: Dr. Adina Baci, cercetător științific gradul I

Colectivul de cercetare:

Dr. Adriana Borosanu, cercetător științific gradul III, ½ normă

Dr. Marin Constantin, cercetător științific gradul I

Iuliana Constantin, asistent cercetare, studii medii

Dr. Richard David-Rus, cercetător științific gradul II

Dr. Cristiana Glavce, cercetător științific gradul I

Prof. Univ. Dr. Alexandru T. Ispas, director IAFR, Catedra de Anatomie, Universitatea de Medicină și Farmacie București

Dr. Consuel Ionică, cercetător științific gradul III

Dr. Eleonora Luca, cercetător științific gradul II, ½ normă

Dr. Nicoleta Milici, cercetător științific gradul III

Dr. Alexandra Elena Neagu, cercetător științific gradul III

Dr. Lăcrămioara Petre, cercetător științific gradul III

Drd. Monica Petrescu, cercetător științific gradul III

Dr. Dana Popescu-Spineni, cercetător științific, ½ normă

Dr. Cornelia Rada, cercetător științific gradul I

Dr. Florina Raicu, cercetător științific gradul III, ½ normă

Dr. Cristina Stan, cercetător științific gradul III

Dr. Suzana Turcu, cercetător științific gradul III

Programul 2: Structura antropologică a populațiilor actuale de pe teritoriul României – antropologie bio-psiho-medicală

Colaboratori interni:

- Conf. Dr. Monica Alexandru, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, Universitatea din București; Dr. Emilia Elena Iancu, Director al Muzeului Județean de Științele Naturii Prahova, Ploiești; Dr. Ruxanda Iliescu, Agenția Națională Antidrog; Pr. Conf. Dr. Constantin Necula, Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna”, Sibiu, președintele Asociației Crucea Albastră pentru România-„CARO”;
- Dr. hab. Mihaela-Camelia POPA, cercetător științific gradul I, Institutul de Filosofie și Psihologie “Constantin Rădulescu-Motru”; Nicoleta Șoldan, Drd. în cadrul IAFR;

Ana-Maria Florescu, Drd. în cadrul IAFR; Alina Mihaela Munteanu, Drd. în cadrul IAFR; Drd. Flavia-Elena Ciurbea; Drd. Maria-Miana Dina;

- Cabinete medicale de Nutriție și dietetică; GeneticLab SRL; Institutul Național de Diabet, Nutriție și Boli Metabolice "Prof. Dr. N. Paulescu", București; Institutul Național de Sănătate Publică ; Institutul de Ocrotire a mamei și Copilului (IOMC);
- Institutul Oncologic „Prof. Dr. Alexandru Trestioreanu” București; Institutul de Filosofie și Psihologie C-tin Rădulescu-Motru, Academia Română ; Institutul de Cercetări Economice și Sociale Gh Zane, Academia Română, Filiala Iași ; Muzeul Județean de Științele Naturii Prahova, Ploiești; Muzeul de Antropologie „Francisc Rainer” din Cheia; Școala Doctorală a Academiei Române, Institutul de Filosofie și Psihologie "Constantin Rădulescu-Motru" (coord. Rada C.); Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” București; Universitatea București; Universitatea Ecologică din București; Universitatea din Oradea;
- Universitatea din Timișoara;
- Școli gimnaziale și licee.

Colaboratori externi:

- Prof. Dr. Martin Frisher, School of Pharmacy, Keele University, Marea Britanie;
- Institutul de Sociologie și Filosofie, Academie de Științe Poloneză
- Institutul de Filosofie, Academia de Științe Slovacă
- Laboratorul de Eco-Antropologie și Etnobiologie, CNRS Paris, Franța;
- University of Novi Sad, Faculty of Sciences, Department of Biology and Ecology, Serbia.

Subiectele de cercetare:

- Influența condițiilor de mediu actuale asupra sănătății populației
- Provocări alimentare în lumea contemporană
- Adicția – fenomen medical și psiho-social al societății contemporane
- Evaluare psihosocială la adulți și tineri aflați în custodia sistemului penitenciar pentru fapte de natură sexuală
- Efecte ale migrației în formarea și dezvoltarea viitorului adult, în contextul globalizării
- Realizarea Atlasului Genetic al României
- Studii antropologice biomedicale și culturale de sinteză și de analiză comparative
- Inițierea în antropologie: un program de parteneriat al Institutului de Antropologie „Francisc Rainer” cu Facultatea de Litere a Universității din București
- Investigarea unor aspecte metodologice și filosofice ale cercetării antropologice - explicația și înțelegerea științifică în cercetarea antropologică

Obiectivele programului:

- continuarea cercetărilor de antropologie biomedicală pe subiecți de diferite vârste care se încadrează în multiple teme de studiu avute în evidență pentru anii următori;
- studiul influenței factorilor sociali asupra sănătății populației actuale.

Scopul programului:

- constituirea unor baze de date și completarea celor existente în urma studierii unor aspecte ale adaptării organismului uman la provocările societății postmoderne și elaborarea de lucrări pe baza datelor recoltate;
- elaborarea unor studii antropologice biomedicale și culturale de sinteză și de analiză comparative;
- promovarea antropologiei în învățământul universitar;
- valorificarea rezultatelor obținute în cadrul Muzeului Județean de Științele Naturii Prahova, secție a IAFR, cf. HG publicate în MO al României, Partea I, Nr. 5/4.1.2007, Art. 2, al. b).

Metodologie:

- Studiile vor fi calitative și cantitative. Instrumentele de cercetare care vor fi utilizate, conform practicii antropologice sunt: chestionarele de evaluare medicală și psiho-socială, investigații clinice medicale și psihologice, interviurile, măsurătorile antropometrice etc, respectându-se normele de etică ale cercetării științifice. Rezultatele cantitative vor fi prelucrate statistic.
- Recoltare probe ADN și analiza genetică.

Rezultate scontate:

- formularea de concluzii și recomandări care să permită factorilor decizionali să reevalueze și să îmbunătățească programele și strategiile naționale privind aspectele medicale și bio-psiho-sociale vizate de studiile din cadrul acestui program.

Modul de valorificare a rezultatelor:

lucrări în reviste de specialitate din țară și din străinătate;
participarea la conferințe, congrese naționale și internaționale.

Durata: 2022-2026.

Bibliografie: conform Raportului general